

*Tapaus n:o COMP/M.
3795 – Industri
Kapital/Tradeka/Wihuri*

Vain englanninkielinen teksti on saatavilla ja todistusvoimainen.

**ASETUS (EY) 139/2004
SULAUTUMISMENETTELY**

4 artiklan (4)
päivämäärä: 17/06/2005

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 17.06.2005

SG-Greffe D/202693

Tämän päätöksen julkisesta toisinnosta on poistettu joitain tietoja neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 liikesalaisuuksien ja muiden luottamuksellisten tietojen salassapitoa koskevan 17 artiklan 2 kohdan nojalla. Poistetut tiedot on merkitty seuraavasti: [...]. Täsmälliset tiedot on korvattu ylä- ja alarajoilla tai yleisellä kuvauksella silloin kun se on ollut mahdollista.

EI JULKAISTAVAKSI

SULAUTUMAMENETTELY
4 ARTIKLAN 4 KOHDAN
MUKAINEN PÄÄTÖS

**Asia: Asia nro COMP/M.3795 – Industri Kapital/Tradeka/Wihuri
Asetuksen (EY) N:o 139/2004 4 artiklan 4 kohdan mukainen perusteltu
lausunto käsittelypaikan siirtämisestä Suomeen.**

1. Komissio vastaanotti 19. toukokuuta 2005 perustellulla lausunnolla neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ("EY:n sulautuma-asetus") 4 artiklan 4 kohdan mukaisen pyynnön siirtää edellä mainitun toimenpiteen käsittely Suomeen. Lausunnosta toimitettiin jäljennös jäsenvaltioille 20. toukokuuta 2005.
2. Pynnön esittäneet osapuolet toteavat perustellussa lausunnossa siirtopyynnön tukena, että ehdotetun keskittymän maantieteellinen kohdealue on Suomi.
3. Suomen kilpailuvirasto ilmoitti 27. toukokuuta 2005 päivätyllä faksilla komissiolle, että se hyväksyy pyynnön siirtää käsittelypaikka Suomeen. Kilpailuvirasto toteaa, että Tradeka ja Wihuri harjoittavat liiketoimintaa ainoastaan Suomessa ja tämän vuoksi toimenpiteen pääasiallinen taloudellinen vaikutus näkyy Suomessa. Kilpailuvirasto huomauttaa myös, että sillä on kokemusta Suomen päivittäistavaroiden markkinoista, joilla kilpailu on paikallista tai koko maan kattavaa. Se katsoo, että ehdotettu keskittymä saattaa vaikuttaa kilpailuun merkittävästi markkinoilla, jotka täyttävät kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit. Kilpailuvirasto on sen vuoksi samaa mieltä siitä, että toimenpiteen käsittely on tarkoituksenmukaista siirtää Suomeen kokonaisuudessaan, jotta sitä voidaan tarkastella lähemmin Suomen kilpailulainsäädännön nojalla.

I. OSAPUOLET

4. **Industri Kapital 2000** on osa Industri Kapital B.V. -yritystä. Industri Kapital B.V. on eurooppalainen pääomasijoitusyhtiö, joka hallinnoi ja valvoo neljän pääomasijoitusrahaston (Industri capital 1994 Fund, Industri Kapital 1997 Fund,

Industri Kapital 2000 Fund ja Industri Kapital 2004 Fund) tekemiä sijoituksia. Industri Kapital 2000 investoi eurooppalaisiin yrityksiin, joiden koko vaihtelee keskikokoisista suuryrityksiin.

5. **Tradeka** toimii Suomen päivittäistavaramarkkinoilla. Tradekan päivittäistavara-kauppa on järjestetty kolmen keskitetysti hallinnoidun vähittäiskauppaketjun avulla. Nämä ovat Siwa, Valintatalo ja Euromarket, joihin kuuluu yhteensä noin 560 myymälää. Tradekan emoyritys on Osuuskunta Tradeka -yhtymä, joka on noin 370 000 kuluttajajäsenen omistuksessa. Osuuskunta Tradeka -yhtymä toimii myös päivittäistavaroiden hankinnan ja tukkumyynnin alalla, sillä yhtymällä on 50 prosentin osuus Inex Partners Oy -yrityksessä. Inex Partners on yhteisyritys, jota hallinnoivat yhdessä Osuuskunta Tradeka -yhtymä ja Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (S-ryhmä).
6. **Wihuri** on useilla eri aloilla toimiva suomalainen teollisuuden yhteenliittymä. Sen toimialoja ovat muun muassa vähittäis- ja tukkukauppa, pakkausteollisuus, työstökoneet ja laitteet sekä ambulanssi- ja liikelennot. Wihurin tytäryritykset Wihuri Oy Aarnio ja Ruokamarkkinat Oy toimivat päivittäistavaroiden vähittäiskaupan markkinoilla Suomessa. Ruokamarkkinat Oy palvelee suomalaisia kuluttajia kolmen myymäläketjun eli Ruokavaraston, Seston ja Etujätin välityksellä. Wihuri Oy Aarnion Metro-tukkumyynti harjoittaa tukkukauppaa. Metro on tukkumyynnin jakeluverkosto vähittäiskauppaa, hotelleja, ravintoloita ja ateriapalvelualaa varten.

II. TOIMINTA

7. Industri Kapital 2000:n on tarkoitus investoida Tradekaan ja saada vastineeksi [...] prosentin osuus Tradekan omasta pääomasta. Samanaikaisesti Industri Kapital 2000, Tradeka Kiinteistöt Oy (joka on Osuuskunta Tradeka -yhtymän kokonaan omistama tytäryhtiö), Wihuri ja Ruokamarkkinat Oy tekevät osakassopimuksen. Osakassopimuksen nojalla Industri Kapital 2000 hankkii sulautuma-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun yksinomaisen määräysvallan Tradekassa. Lisäksi Tradeka ostaa Wihurin tytäryrityksen Ruokamarkkinat Oy:n päivittäistavara-kauppaa harjoittavat vähittäiskauppaketjut. Tradeka saa myös optio-oikeuden hankkia [...] prosenttia tällä hetkellä Wihurin omistuksessa olevista Tuko Logistics -yrityksen osakkeista. Wihuri ja Ruokamarkkinat Oy saavat maksuksi Wihurin myymistä liiketoiminta-aloista [...] prosentin osuuden Tradekan omasta pääomasta.

III. KESKITTYMÄ

8. Ehdotetulla toimenpiteellä Industri Kapital 2000 hankkii yksinomaisen määräysvallan Tradekassa ja osan Wihurin liiketoiminnasta. Näin ollen toimenpide muodostaa EY:n sulautuma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun keskittymän.

IV. YHTEISÖNLAAJUINEN ULOTTUVUUS

9. Asianomaisten yritysten yhteenlaskettu koko maailmasta kertynyt kokonaisliikevaihto on yli 5 miljardia euroa¹. Kunkin yrityksen yhteisön alueelta kertynyt liikevaihto

¹ Liikevaihto on laskettu sulautuma-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan ja liikevaihdon laskemisesta annetun komission tiedonannon (EYVL C 66, 2.3.1998, s. 25) mukaisesti. Sikäli kuin lukuihin sisältyy liikevaihto ennen 1.1.1999, ne on laskettu ecun keskivaihtokurssin mukaan ja muunnettu euroiksi yhden suhteessa yhteen.

ylittää 250 miljoonaa euroa. Tradeka ja Wihuri – mutta ei kuitenkaan Industri Kapital – saavat yli kaksi kolmasosaa yhteisön alueella kertyvästä liikevaihdostaan Suomesta. Sen vuoksi ilmoitetulla toimenpiteellä on yhteisönlaajuinen ulottuvuus.

V. ARVIOINTI

A. Merkitykselliset tuotemarkkinat

10. Perustellussa lausunnossa esitettyjen tietojen perusteella merkitykselliset markkinat ovat i) päivittäistavaroiden vähittäiskauppa ja ii) päivittäistavaroiden tukkukauppa ja hankinta. Osapuolten mukaan päivittäistavaroiden vähittäiskaupan markkinat voitaisiin jakaa edelleen eri markkinasegmentteihin, kuten supermarketteihin, hypermarketteihin ja lähikauppoihin. Päivittäistavaroiden tukkukauppa- ja hankintamarkkinoista osapuolet toteavat, että kaikki toimitetut/hankitut tuotteet tai tuoteryhmät muodostavat erilliset tuotemarkkinat.

B. Merkitykselliset maantieteelliset markkinat

11. Osapuolten mukaan päivittäistavaroiden vähittäiskaupan markkinoita ei voida rajata paikallisiin markkinoihin, vaikka loppukuluttajan kannalta näin voitaisiinkin katsoa. Osapuolet katsovat, että koska pääasialliset toimijat kilpailevat koko maassa ja koska tuotevalikoimasta, hinnoista ja mainoskampanjoista päätetään valtakunnallisesti, maantieteelliset markkinat olisi katsottava koko maan kattaviksi.
12. Osapuolten mielestä myös päivittäistavaroiden tukkukauppa- ja hankintamarkkinat ovat maanlaajuiset.

C. Arviointi

13. Perustellun lausunnon mukaan ehdotettu keskittymä vaikuttaa Suomen markkinoilla ainoastaan horisontaalisesti. Osapuolten toiminnassa on päällekkäisyyttä markkinamääritelmästä riippuen useilla päivittäistavaroiden vähittäiskaupan eri markkinasegmenteillä Suomessa eli lähikauppojen markkinasegmentillä valtakunnallisella ja alueellisella tasolla, tietyillä supermarkettien alueellisilla markkinoilla (Lounais-Suomi) ja/tai supermarkettien ja lähikauppojen yhdistetyillä koko maan kattavilla markkinoilla. Toimenpide ei kuitenkaan johda päällekkäisyyteen tukkukauppa- tai hankintamarkkinoilla.
14. Lähikauppojen markkinalohkolla, johon toimenpide lähtökohtaisesti vaikuttaa, yhdistyneet markkinaosuudet olisivat [30-40] prosenttia koko maata tarkastellen ja lisäys olisi [5-15] prosenttia. Alueellisesti katsottuna yhdistyneet osuudet vaihtelisivat kyseisellä markkinalohkolla [20-30] prosentista [40-50] prosenttiin maan eri osissa. Supermarkettien markkinalohkolla, johon toimenpide lähtökohtaisesti vaikuttaa, osapuolten yhdistyneet markkinaosuudet nousisivat [15-25] prosenttiin eräällä tietyllä alueella eli Lounais-Suomessa. Supermarketit ja lähikaupat käsittävillä markkinoilla, joihin toimenpide lähtökohtaisesti vaikuttaa, osapuolten yhdistynyt markkinaosuus olisi Suomessa noin [20-30] prosenttia (Tradeka [15-25] % ja Wihuri [0-10] %). Alustava arvio antaa näin ollen olettaa, että toimenpiteen pääasialliset vaikutukset kohdistuisivat ainoastaan markkinoihin, joilla osapuolten toiminnassa on Suomessa horisontaalista päällekkäisyyttä.

VI. KÄSITTELYPAIKAN SIIRTÄMINEN

15. Osapuolten perustellussa lausunnossa esittämien tietojen perusteella asia täyttää EY:n sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 kohdassa säädetty edellytykset sikäli, että keskittymä saattaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä jäsenvaltion markkinoilla. Yrityskeskittymien käsittelypaikan siirtämisestä annetussa komission tiedonannossa² (17 kohta) todetaan, että haettaessa käsittelypaikan siirtoa 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti ”*pyynnön esittävien osapuolten on osoitettava, että toimenpide saattaa vaikuttaa kilpailuun erillisillä markkinoilla jäsenvaltiossa ja että tämä vaikutus voi olla merkittävä, minkä vuoksi keskittymää on syytä tutkia lähemmin*” ja ”*kyseiset viitteet voivat olla luonteeltaan vain alustavia...*”. Komissio katsoo perustellussa lausunnossa esitettyjen tietojen perusteella, että keskittymän pääasialliset vaikutukset, jos niitä on, kohdistuvat todennäköisesti erillisiin markkinoihin Suomessa ja että pyydetty siirto on tiedonannon 20 kohdan mukainen.

VII. PÄÄTELMÄT

16. Edellä mainituista syistä ja koska Suomi on hyväksynyt siirron, komissio on päättänyt siirtää toimenpiteen kokonaisuudessaan Suomen tarkasteltavaksi. Tämä päätös on tehty neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Komission puolesta

Neelie Kroes
Komission jäsen

² http://europa.eu.int/comm/competition/mergers/legislation/consultation/case_allocation_tru.pdf